

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

NR. 18

87. ÅRGANG

4. OKTOBER

1975

SVENSK VREDE

(SIDE 266)

EN FRIHET SOM IKKE FINNES

(SIDE 268)

En katolsk mening om saken

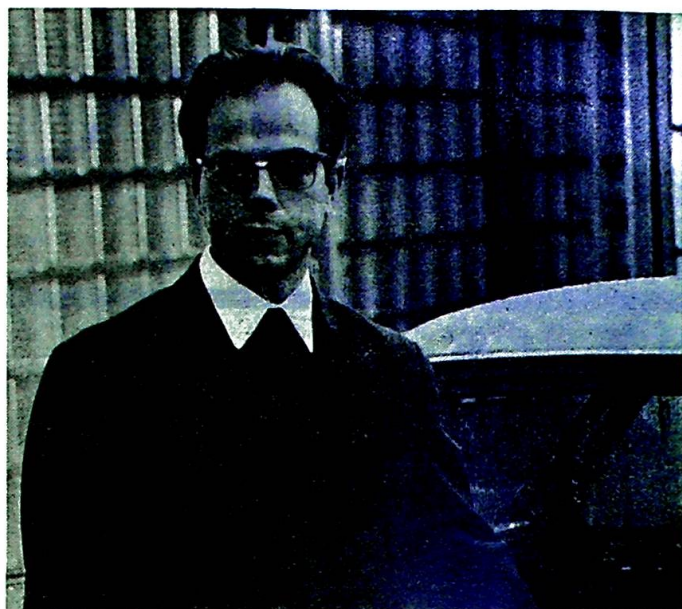
SVENSK VREDE

En av de tingene som har skjedd i den katolske kirke etter siste Konsil er visst at vi uten dårlig samvittighet respekterer — og trives med — at enheten er en mangfoldig ting. Overgangen de siste ti år har unektelig vært vanskelig for mange, man har blitt skaket, rystet, skremt — jeg vet ikke hva. En stund, før man skjønnte at det nye ikke var særlig farlig, hørte vi her og der slengord og bitre uttalelser som nok ikke var spesielt kristelige.

Idag har vi kommet til 1975, det som til og med er satt som forsonings år i Kirken. Vi har blitt vant til denne mangfoldigheten. De fleste av oss. Men forfatteren og kulturskribenten Sven Stolpe har ennå vanskeligheter med å gi forfatteren og kulturskribenten Gunnel Vallquist livsrett i Kirken, derfor disse linjer:

I en artikkel JOHANNES, JOHANNES — HVA VAR DET DU GJORDE? (offentliggjort i Morgenbladet den 13. september) foretar Stolpe hva avisen kaller «en skarp analyse» av sin landsmanninne som avisen også påstår «er representativ for den nye type verdensåpne — defensive og varsomme retning som har gjort seg gjeldende innen skandinavisk katolisisme etter Vatikankonsilet.» Man aner visse politiske tanker, og det er ikke langt ned i selve artikkelen før Stolpe selv er inne på de samme ting, et samarbeide med kommunistene er ikke lenger den alvorlige synd det var. Vel var det hyggelig med den faderkjerlighet og det frisinn som Johannes viste verden, men akk — hva var det han gjorde?

Nå er det udmerket at vi her i skandinavisk katolisisme har en mann som Sven Stolpe med hans markante meninger, også de politiske. Han er en del av den mangfoldige enheten. Men i artikkelen går han et skritt videre og blir personlig og dømmende: Gunnel

Dette bildet ble tatt kort etter at Pave Paul hadde utnevnt den 37 år gamle pater Gerhard Schwenzer ss.cc. til biskop og apostolisk vikar i Mellom-Norge (Møre og Romsdal og Nord- og Sør-Trøndelag). Biskopen tilhører samme kongregasjon som de fleste prester i området.

Vallquist er ingen riktig katolikk selv om «hun formelt sett fremdeles står innenfor den katolske kirke». Hun er kort sagt «en utpreget protestant», og Stolpe kan dessuten frimodig fortelle om den gangen hun var helt på den andre fløy og «fungerte som et slags selvutnevnt katolsk ordenspoliti» i Sverige — en «stadig angiver hos biskopen».

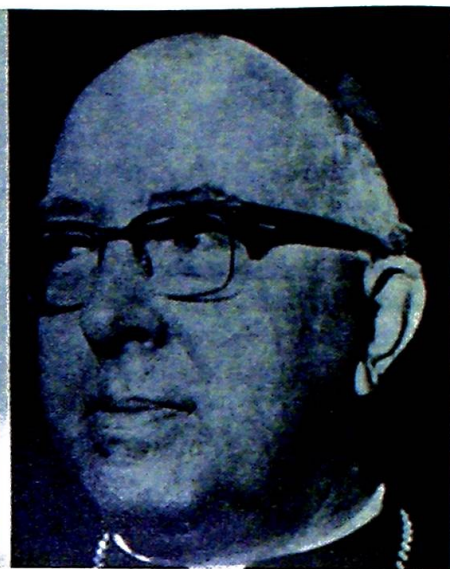
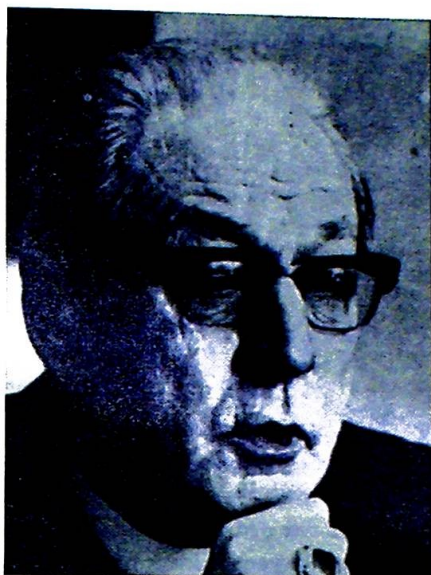
Det er etter disse salver jeg må påta meg å belære den meget lærde Stolpe. Jeg gjør det ikke med glede, det er faktisk vondt å se hvordan hans arrige gneltring oppfattes som et bevis på splittelse og ufred. Men noen få ord må sies. Gunnel Vallquist har ideer og tanker som jeg ikke deler, det gjelder for eksempel spørsmålet om interkommunion, hennes antagelser om den skumle romerske kurie og andre ting. Så langt jeg kan følge henne i hennes utlegninger — og det er ikke alltid lett når det gjelder en så belest og bereist dame — så er jeg temmelig uenig. Dette, tror jeg, vet hun for lengst. Men hverken Gunnel eller jeg vil av den grunn drømme om å sette spørsmålstejn ved den annens katolske tro og fremtid.

Gunnel, som jeg har blitt meget glad i under disse ti år etter Konsilet (og som jeg altfor sjelden ser) er etter min mening et dypt kristent menneske og så god katolikk som noen. Hun er også en bra venn i fellesskapet, det går ikke an å «eks-kommunisere» henne for noe av dette. Min annen trossfelle i saken, Sven Stolpe, kjenner jeg ikke personlig. Men jeg må forsvare hans soleklare rett til å være anderledes.

Det er bare én ting, noe han nå snart må lære: Å respektere det han ikke uten videre forstår.

AGE RØNNING

WILLEBRANDS TIL UTRECHT?

Kardinal Alfrink (til v..) og kardinal Willebrands.

Kardinal Jan Willebrands navn er ifølge kilder i Vatikanet på den listen på tre navn som vurderes som etterfølger til kardinal Alfrink, den avgående erkebiskop av Utrecht.

Willebrands er den øverste leder for Vatikanets Sekretariat for kristen enhet.

Godt informerte kilder sier til Catholic Herald's Rom-korrespondent, Michael Wilson, at Willebrands er sterkt fremme i bildet fordi han kan være et logisk svar på de hollandske katolikkers vanskeligheter. Muligheten skal i hvert fall ha blitt drøftet mellom erkebiskop Felici og de hol-

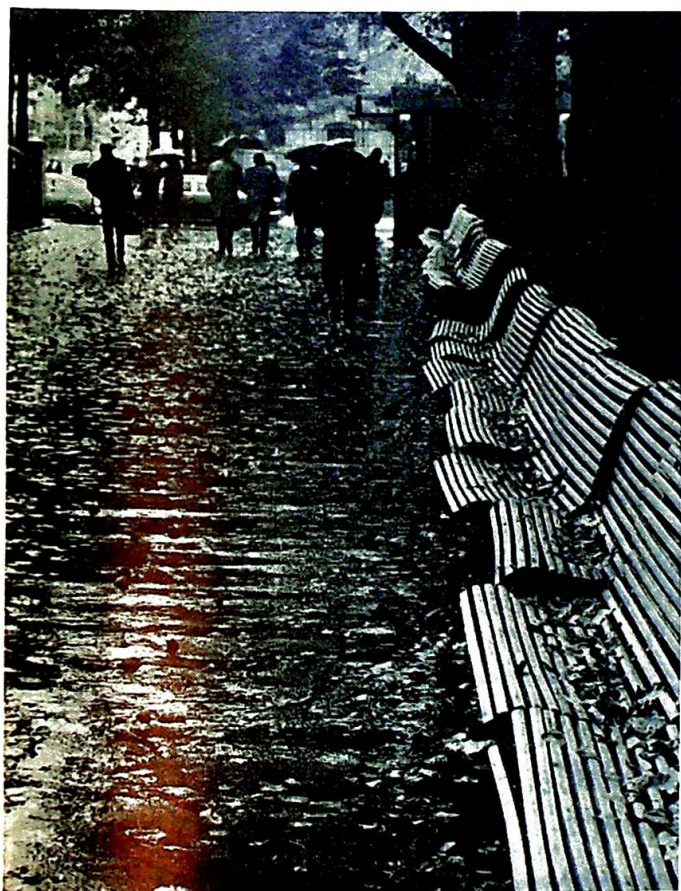
landske biskoper og skal være tatt opp med en del prester og legfolk i de forskjellige bispedømmer i landet.

— Kardinal Willebrands er en opplagt kandidat på mange måter, blir det ifølge Wilson sagt på autoritativt hold. Og samme kilde tillegger:

— En slik utnevnelse kan muligens løse de nåværende problemer i landets katolske kirke hvor det er skarpe skiller mellom såkalte progressive og såkalte konservative holdninger.

Willebrands skal være godt likt og ha tillit blant biskoper, prester og legfolk uansett deres synspunkter i dagens situasjon. Han skal også ha tilbrakt mye av sin fritid i Holland og er i nær kontakt med katolikkene i sitt hjemland, heter det.

Kardinalen er 66 år gammel og ble utnevnt til kardinal i 1969. Han har ledet Sekretariatet for kristen enhet på en fremragende måte, og er høyt ansett i selve Vatikanet.

Den fantastisk lange og fine sommeren er slutt — det er vått og litt kaldt og mørkere.

FORSIDEN

Tegningen av Gunnel Vallquist er laget av Svenska Dagbladets tegner Anders.

FRA BISPEDØMMET

Pater Albert Raulin, O. P. er fra 6. september i år løst fra sitt verv som åndelig rådgiver for Søsterrådet på grunn av overtagelsen av stillingen som Provinsialforstander. Han avløses av *Pater Johan Castricum, O. F. M.* fra samme dato.

Pater Henk Heimeriks, O. F. M. er på eget ønske løst fra sitt verv som ungdomsprest for Oslo. Han avløses av *Pastor Josef Plocinski* som tiltrer 15. september i år.

Oslo, 10. september 1975.

John W. Gran
Biskop

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT

KR. 50,— PR. ÅR

HVER 14. DAG

NR. 18

I dette nummer er vi faktisk en tur både i Sverige og i Danmark:

■ Vi har en kort kommentar til Sven Stolpes vrede utfall mot en trosfelle —

■ og vi omtaler universitetslektor Erling Nielsens bok «Buket til Norge».

■ Ellers avsluttes serien «Om palmer og evig liv» og vi snakker om Rosenkrans-bønnen — vi har begynt på oktober måned.

REDAKSJONELT:

EN FRIHET IKKE

Under tittelen «Den seksuelle offentlighet» skrev forfatteren Stein Mehren nylig en dobbeltkronikk. Det var ord i rette tid, når man tenker på dagens filmer og kiosklitteratur, ja, selv en del av dagspressen, der frektheten spiller opp under dekke av friheten. «Alt kan i dag skrives og skrives», hevder Stein Mehren. Han løfter likevel ikke noen moraliserende pekefinger, like lite som vi her i redaksjonen ønsker å gjøre det. Hans tanker om forholdet mellom mennesker og følgene av tidens frisinn fortjener imidlertid oppmerksomhet.

Mehren påpeker at toleranse på det seksuelle område er blitt en offentlig norm. Alle skal vær så god være frie og naturlige, enten de vil det eller ikke. Men det er en løgn at seksuallivet kan bli noe naturlig, mener Mehren. «Seksuallivet kan aldri bli noe naturlig, for det er for mange følelser og for sterke følelser involvert i det. Derfor er det heller ikke naturlighet vi skal strebe etter, men menneskelighet».

Det gjelder å frigjøre menneskene, sier tidens profeter, derfor må man godta alt. Når alt er tillatt, må da mennesket endelig bli fritt. Løgn igjen, sier Mehren. «Den aksepterende offentlighet lover oss en frihet som ikke eksisterer, friheten fra skyldfølelse og angst, frihet fra hemninger, ansvar og nærhet». For virkelig fri-

het vil jo ikke si å kunne gjøre hva som helst. Det som skulle frigjøre, ender med å slavebinde. «Det vi kaller frigjøring er nettopp den største hindring for personlig forløsning i dag. Hvem av oss har ikke latt seg friste til en liten frihet sånn dann og vann og dermed avledet de lengsler som skulle føre oss mot oss selv og mot vårt ene medmenneske. Men hvor ligger da redningen? Stein Mehren svarer: «Det eneste som kan frigjøre seksuallivet, er den personlige kjærlighet. Den kjærlighet som reservasjonsløst mottar et annet menneske. Den kjærlighet eller menneskelighet som aksepterer hele personligheten». Den seksuelle åpenhet og frigjøring fører til dyp ensomhet, mener Mehren, bare kjærligheten kan fri menneskene fra den. «Vi kan ikke hjelpe et menneske i dets dypeste ensomhet med en porsjon frisinn og en kald korrekt skulder av toleranse.

Et menneske ved avgrunnen av sin

**ST. OLAV'S
REDAKSJON**

TLF. 20 72 26 - 28 95 18

SOM FINNES

ensomhet spør ikke etter toleranse og frisinn, men etter kjærlighet. Og vi kan bare motta hverandre én og én».

Er det da Victoriatiden med dens systematiske fortielse som er Mehrens ideal? Slett ikke. Han ser dens mangel på åpenhet som en mangel på kjærlighet, mens vår åpenhet viser vår tids kulde. «Ja, vårt «naturlige» forhold til seksuallivet er enda mer snerpete og uerotisk, fordi vi ikke ser sammenhengen mellom seksualitet og vold, og fordi seksuallivet er blitt noe løsrevet. Det er blitt en forbruksartikkel mot stress og fritidsproblemer». Det som skulle være et uttrykk for kjærligheten mellom to mennesker, blir et middel til «opplevelse», tidens løsen. Men kravet om opplevelse fører med tvingende nødvendighet til krav om stadig sterkere opplevelser, og «til slutt er det bare i vold mot et annet menneske at livsfølelsen og selvopplevelsen blir intens nok. Først gjennom vold oppdager man at ens neste er en avgrunn og ingen opplevelseskilde».

Det er ikke meget å tilføye til denne analyse, heller ikke fra et kristent synspunkt. Den kristne vet om det håpløse i lengselen tilbake til en uskyldstilstand, til en skyldfrihet som hos dyrene. Han vet også hvor lett forholdet til et annet menneske blir en kilde til egoistisk nytelse og fristelse til maktbruk. Det kristne menneske vet også at det eneste botemiddel mot alle «avvik» — såvel i frigjorthet som i puritanisme — er kjærligheten, men han vet også at denne kjærlighet er ikke noe han kan trekke ut av sitt eget jeg.

K. G. J.

Den
4.
oktober

Vil
De
høre
en
katolsk
mening?

■
Så les
St. Olav
hver
14. dag

En
klovn

F or noen måneder siden kom et ungt postbud inn på redaksjonen og leverte meg personlig et brev som han antagelig mente var så viktig at det ikke burde legges i postkassen.

På konvolutten sto det med store bokstaver mitt navn og ordet JUDAS.

Postbudet bukket faktisk da han ga meg det i hånden. Det sa ham ingen ting, men det så vel fremmedartet og fint ut.

Jeg takket ham og åpnet brevet, litt usikker på om det ville eksplodere. Det begynte med ordene DIN BISPEDJEVEL.

Vel, tenkte jeg. Det vil alltid være sinte lesere. Og dette var en ny vri. Ellers hadde jeg blitt kalt KOMMUNIST og FORRÆDER og slikt, nå ble jeg liksom mer fast knyttet til hierarkiet.

Tiden går. Egentlig burde jeg kanskje samlet opp disse skjellsordene. Beskyldningene om å være PENGEGLAD, LENINELSKER, mannen som odela folks tro, alt det der.

Jeg kunne kanskje også ha notert alle de gangene jeg hadde blitt behandlet som luft, de kveldene jeg fikk anonyme telefonoppringinger osv.

Heldigvis gjorde jeg det ikke. Det var ikke viktig nok. Det var en overgang. Tiden har gitt meg rett, tror jeg.

Nå ser jeg at kjære Gunnel har fått en skyllebøtte (se *Svensk vrede* på de foregående sider). Det trøster meg litt at hun som meg ikke orker å skrive opp fornærmelsene. Gnålet er ikke viktig nok nå heller.

Det er litt trist at det kan bli sånn mellom katolikker når båten gynger, det er det eneste.

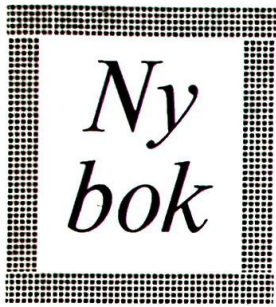
Gunnel og jeg er begge enslige pressefolk som har reist gjennom en stormfull efterkonsiliær tid og overlevd.

Nå er det roligere vær, det er ikke så mange som er redde lenger.

Men det gjør oss neppe overmodige og selvsikre at vi ikke ble skyllet over bord.

Meg gjør det faktisk litt bedrøvet fordi det var virkelig sårbare punkter som angriperne aldri fant.

Gamle helter

Av KARIN GULLERUD-JOHANSEN O.P.

Det er ingen liten begivenhet at vi i år har fått en ny oversettelse av de norrøne dikt som går under navn av Den eldre Edda. Siste fullstendige oversettelse til riksmål kom nemlig i 1899. Andre utgaver, før og senere, har bare gjengitt noen av diktene. Den oversettelse til nynorsk som dikterpresten Ivar Mortensson-Egnund laget i årene 1905—08, er riktignok stadig revidert og utgitt på nytt, senest i fjor, men for mange fortøner vel en nynorskversjon seg som nesten like avskrekkende vanskelig som den gammelnorske originalen. Takket være professor Ludvig Holm-Olsen kan vi nå lese diktene i en språkform som ligger så nær opp til vår daglige som mulig. Det burde derfor være en mulighet for at langt flere kunne oppdage at eddadiktene er diktning som lever, og ikke støvete litteratur for filologer og annet fagfolk.

Naturligvis lar det seg ikke skjule at diktene er fra en fjern fortid, hvor fjern er det ingen som vet sikkert, men vi må nok en åtte ni hundre, kanskje tusen år tilbake i tiden. Dette avspeiler seg selvfølgelig både i form og innhold, både i språk og tankegods. En oversetter har sannelig ingen lett oppgave. Til alle kanter er det hensyn å ta: til diktenes form med rytme og stavrim, til innholdet i diktene og til poesien i dem. Og alt dette må ikke få ham til å glemme leseren.

Ludvig Holm-Olsen har med stort hell greid å forene alle disse hensyn. Han har laget en oversettelse som er behagelig å lese og som tar godt vare på poesien i originalen, faktisk slik at den ofte gir det samme frydegrøss som den. En sjelden gang kan man stusse litt over hans valg av ord, men det blir bare småplukk som ikke teller i et slikt storverk.

En fyldig, men ikke lang innledning om eddadiktningen hjelper oss til å plasere den i rett sammenheng og gir oss et innblikk i oversetterens problemer. Hvert enkelt dikt har også fått sin innledning, slik at leseren ikke skal løpe surr i de forskjellige myter og sagn. Alle ord og begreper som ikke kan oversettes, og som derfor forblir vanskelige eller uforståelige, er greit forklart. Alt er lagt vel til rette, så hvorfor ikke bruke noe av denne høsten eller vinteren til å stifte bekjentskap med, eller fornye kjennskapet til våre gamle forfedres guder og helter? Få vil angre det.

Denne diktningen spenner over et uhyre stort register. I gudediktene møter vi dypt alvor og grov skjemt, mektige utsyn over verdens, menneskers og guders lagnad.

Der er skjær poesi og kjærlighetslyrikk, livsvisdom og snusfornuft, besettende uhygge og vill komikk. Tonen skifter fra dikt til dikt, ja, ofte innen det samme dikt. Vi befinner oss i mytens verden, der menneskene tolker sine livserfaringer, men med en realisme og et skarpsyn som stadig forbauser.

Det hele begynner med Voluspå som beretter om verdensforløpet fra jorden blir til, og til den går under og gir plass for en ny jord. Da er alle onde makter beseiret, og Balder, den gode gud, kommer tilbake.

«Ser hun opp komme,
andre gangen,
jord av havet,
evig grønnkledd;

— — —
Da skal usådde
åkrer vokse,
ondskap batne,
Balder skal komme;

— — —
... der skal svikløse
slekter leve
og i evighet
eie lykke.»

I det mangfoldig sammensatte Håvamål finner vi flere Odins-myter, men først og fremst leveregler og en viss livsfilosofi. Den er ikke alltid helt sympatisk, stundom rent ut kynisk nyttebetonet, som i dette verset:

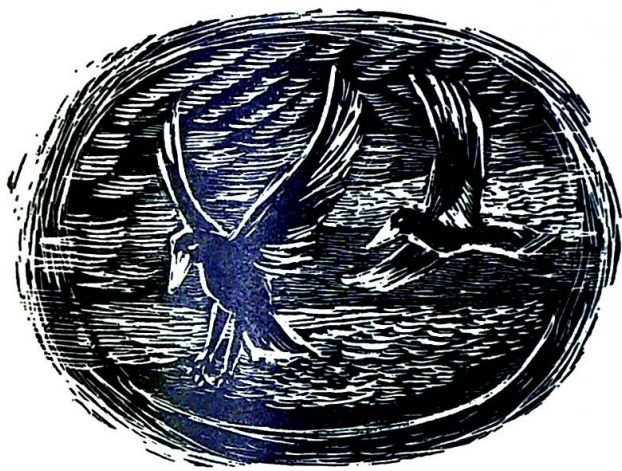
«Har du en annen,
som ikke du tror,
og vil utnytte ham tross alt;
fagert skal du tale
men falskt mene,
lønn ham med løgn for svik.»

Men her er også vakre ord om vennskap:

«Aldri skal du være
den vennen som bryter
først et fast vennskap;
sorg eter hjertet
om du sakner en venn
du kan gi hele din hug.»

EDDA DIKT

Oversatt av Ludvig Holm-Olsen

J.W. CAPPELENS FORLAG

De mest populære guder var Odin og Tor, og så halvguden Loke, og de opptrer med sine klare særtrekk. Odin er den kloke, men også den listige og lure som ikke alltid er like nøye med midlene når det gjelder å nå sine mål. Tor er den trollsterke, ikke altfor intelligente, men ærlige og velmenende. Loke er tvetydigheten selv, stundom gudenes hjelper og venn i den evigvarende kamp mot jotnene, guders og menneskers fiender. Men oftest er han deres uvenn, ondskapsfull, men morsom. Han sitter inne med en utstrakt viten om gudenes privatliv og bruker den hensynsløst. Man kan bare tenke på Loketretten der han fornærmer alle gudene etter tur, og det på det groveste. I det hele later ordskifte i form av mannjevning og kunnskapsprøver til å ha vært populært tidsfordriv. Dikt som Vavtrudnesmål, Allvismål og Hårbardskvadet viser det.

Humoren og sansen for det groteske går stadig igjen, men der er også plass for sartere stemninger. Skirnesmål forteller om guden Frøys forelskelse i den vakre jotundatteren Gjerd:

«I Gymses garder
går hun, så jeg,
en møy så kjær for meg;
armene lyste,
og lyset fra dem
fylte himmel og hav.»

Men så bryter det groteske frem igjen i den scenen der Skirne, Frøys tjener, setter alt inn på å bryte ned Gjerd motstand. De lærde ser i dette diktet, som i flere av de andre, en naturmyte, men vi kan også lese dem uten baktanker, som eventyr og spennende fortellinger.

Heltekvadene byr på færre variasjoner. Flere av dem handler om de samme personene, og handlingsforløpet er ofte svært likt. De bygger på sagn som til dels har en historisk kjerne, men virkelig og uvirkelig er uløselig vevet inn i hverandre, og de historiske personer som forekommer, er rykket ut av sammenhengen. Det er ikke verdenshistorien som interesserer heltekvadenes diktere, men den private historie, disse menneskenes personlige skjebne. Det gjelder for kvadene om Helge Hundingsbane som det gjelder for diktene om Nivlungene eller Gjukungene, der Sigurd Fåvnesbane er den fremste helten. Det er disse sagnene som har gitt stoff til Wagners musikkdramaer, Nibelungenringen, og her er spenning nok. Her er kjærlighet og hat og vill sorg, begjær etter gods og gull, tørst etter ære, alt drevet langt ut over vanlige menneskelige mål.

Vi kjenner oss lett frastøtt av all den vold og den stadige våpenlarm dette fører med seg, og må skrelle av oss de forestillinger og følelser som hører vår tid til. Det er nødvendig å vite litt om stammesamfunnets lover, og vi må kjenne litt til disse menneskenes verdiskala. Hensynet til ære og heder, til eftermælet kan få dem til å trå det vi kaller menneskelige følelser under fot. Idealet både for mann og kvinne blir krigeren, den uredde helt, men under krigerens brynje skjuler seg ofte mildere følelser, kjærlighet og troskap. De voldsomme ytre opptrinn står heller ikke der for sin egen skyld, de gir ofte anledning til fine analyser av menneskesinnet. Især har gåtefulle kvinneskikkelser som Brynhild og Gudrun talt til dikternes fantasi. Her skifter forferdende villskap med ømmere følelser. Uforglemmelig er scenen med de to kvinner ved Sigurds lik, den ene hans hustru, den annen den som har voldt hans død.

EDDA-DIKT

Oversatt av
Ludvig Holm-Olsen
Cappelen 1975.

Dansk bukett

Om Norge kan man, ifølge Erling Nielsen, si følgende: «Er på flere områder selvforsynende, men indfører dog i ny og næ danskere for at forvise sig om, at man hand- lede riktig i 1814.»

Man kan også gi oss en ufortjent deilig bukett med blomster, slik den samme Erling Nielsen i høst gjør med boken «BUKET TIL NORGE». I september var det 25 år siden den- ne importerte, gavmilde mann ble an- satt som dansk universitetslektor i Oslo, og han har gjort seg så respek- tert og avholdt som henholdsvis ambassadør for sitt hjemlands dikt- ning og kultur og som en kjenner og elsker av Norge at vi med en smu- le velbehag tar imot alle godord og overser mer refsende stikkbemerknin- ger.

I den siste boken blir ellers også de skjenket med kjærlighet.

En rad av danske kunstnere er med i hans «bukett». Det åpner med Tom Kristensens «Kærlighedserklæ- ring til Norge» — et deilig dikt hvor det til og med heter at det norske sprog er syngende. (Har man vært noen uker i Danmark og kommer til- bake med båten, hører man med en mild grøssen at det er så som så med de tonene). Men nok om det: Klaus Rifbjerg beretter om den gangen man samlet inn penger på danske skoler for å gi norske barn havresuppe. («Egentlig hadde vi nok svært ved at forestille os at man kunne bruke penge til noget så avskyelig som havresuppe . . .»). Halfdan Rasmussen synger om Bergen:

«Og hunde
og heste og geder og får
blir født med galocher
og vandkæmmet hår».

Jørgen Bukdahl taler om Det skjul- te Norge og Halfdan Rasmussen — undskyld at han dukker opp igjen, det er på den måten i bukett — har noen strofer som opplagt gjelder en nordmann i København: Noget om at blive bjergtaget:

Der sad i rutchebanen
en søvrig norsk turist.
Han havde sat der længe
og var en smule trist.

Han kørte op ad bakke.
Han kørte osse ned.
Han kørte mange timer,
men bakkerne blev ved.

Så rejste han sig arrigt
og råbte, rød i kammen:
For tusen svarte djevlér
vi standser vel i Drammen?

Slik er gledene gavmildt strødd ut i boken. Blant mye natur. Og siden vi nevner dette med natur, i en efterskrift sier Erling Nielsen selv noe om hvordan det var å flytte til Norge. Og om forskjellene:

«En aften blandt venner faldt snak- ken på det ubekvemme ved at bo i Norge. Alle frittede mig ud, men jeg holdt mig strikte til hverdagens små ulemper: Butikker der ikke havde opdaget, at cirkulation er nerven i al handel, den lokale grønthandler, ikke langt fra byens centrum, som på en ydmyg forespørgsel havde tordnet: «Dette er ikke et kvarter for radiser», det urimelige i at man ikke kunne få en enkelt øl i Risør og lignende idyl- ler, man måtte partout — i edruska- pens navn — aftage en hel kasse ad gangen. Hvor var morgenbrødet og søndagsaviserne? Hvorfor skulle hus-

mødre absolut sætte livet på spill ved at flintre afsted på sparkstøtting ned ad loddrette gader for at skaffe un- gerne mælk? Kunne man ikke orga- nisere en smule service?

Omtrent så langt var jeg kommet i klagelisten, da der fra dybet af en lænestol bak bordet med flasker hæ- vede sig en rungende mandsrøst, som utstyrede mine småtterier med et til- trængt filosofisk perspektiv: *Man skal ikke forfuske tilværelsens grundvil- kår.* Enstemmigt vedtaget. Den vel- færdsbedærvede dansker slået ud. Ikke forfuske tilværelsens grundvil- kår. En ægte norsk replik med kier- kegaardsk etos. Nu kunne man nok have sondret mellem vilkår der var naturgivne og andre som menneske- skapte, men hvorfor yppe kiv? Den norske livsholdning udspringer jo af forholdet til naturen».

Dette er en morsom bok, både for norske og danske lesere. Den gjen- sidige beundring er jo fremdeles så stor at vi tåler litt av hvert. Både av ros og ris.

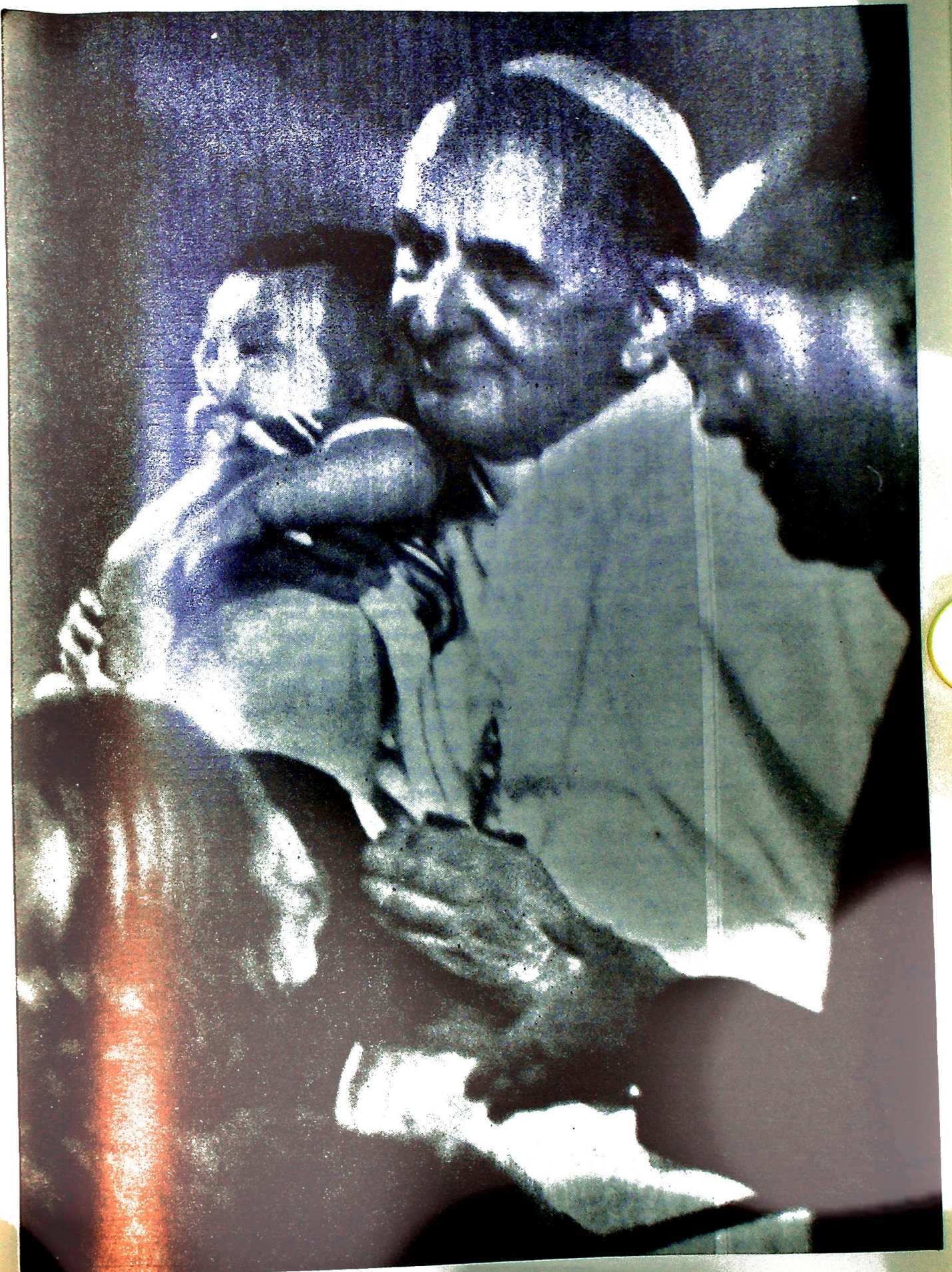
Og ris er som før nevnt her pakket inn i de smukkeste blomster.

R.

BUKET TIL NORGE
plukket af
Erling Nielsen
Gyldendal.

BILDET

Paven mottok i sommer i en spesiell au- diens en gruppe sigøynere som hadde kommet til Rom under Det Hellige Ar. På bildet løfter Paven et av de små barna i gruppen.

En katolsk mening om saken

OM PALMER OG EVIG LIV (3)

Vi kan oppsummere saken slik: Lar Kristus oss ferdes i denne verden for at vi skal bevise vår gode vilje, ved å «bruke denne verden som om vi ikke brukte den», inntil han befri oss ved en faderlig ovenfra-nedad gestus, og plaserer oss i en himmel som skal erstatte den verden som er blitt ødelagt? Eller har han fylt verden med naturlige og overnaturlige krefter som litt etter litt kan forvandle den, og gjøre den til et hjemsted for rettferdigheten, et sted hvor menneskene elsker hverandre?

Men så kan en si: Det er da ganske klart at åpenbaringen, hele Det nye testamente, stadig taler om en brutal avslutning på denne verden, en total katastrofe, som gjør ende på det hele? Ja, det er sant — men det er andre tekster som peker i en annen retning: De taler, ikke om tilintetgjørelse, men om gjenfødelse og gjenopprettelse; de antyder at slutten kommer uventet, som en overraskelse (jfr. Mt. 24, 37). Disse tekstene motsier hverandre ikke. Det samme gjelder for dem som for det som sies om tallet på de utvalgte, eller om tiden for Kristi komme. Tilsynelatende sier de forskjellige ting, men derved åpner de for en usikkerhet som gjør oss frie til å handle, gir oss anledning til å ta initiativ, gir oss et mål av frihet.

Dersom tekstene var mer presise, ville vi miste lysten til å handle — enten av fortvilelse, eller fordi vi følte oss altfor sikre. Det virker like lite oppmuntrende på all tiltakslust å få vite at alle er frelst, som å få vite at en eller annen bestemt person er fordømt. Ikke i noe av disse tilfellene kan vi ha en rolle å spille; der er intet behov for vårt bidrag. På samme måte er det med verdens ende: Det ville virke like lammende å få vite at den finner sted i morgen, som å få høre at det først blir om tyve millioner år. Dersom vi er usikre, kan vi arbeide på å fremskynde den (2 Pet 3, 12), vi har et visst mål av ansvar. Og det samme gjelder spørsmålet om verdens ende blir en katastrofe eller en fullbyrdelse: Vi kan føle at det avhenger av vår innsats, vår innsikt — og begge deler blir stimulert nettopp av denne usikkerheten.

Allting tyder på at vi trenger å ha veien åpen foran oss, å være oss et ansvar bevisst, ved å se to mulige utganger som vårt valg kan føre til — den ene skrekkelig, den andre strålende herlighetsfylt.

Videre, det kan være at dette fruktbare valget mellom to muligheter bare er to måter å betrakte den samme begivenhet på. Johannes' Åpenbaring avslører skjulte ting. På samme måte kunne vi kalle innhøstningen for hvetekornets apokalypse. Innhøstningen er først og fremst en fest, selv om den også består i å slå aksene til jorden. En fødsel er et barns tilsynekomst. Fødselssmertene er glemt i gleden over at et menneske er født til verden. Og de smertene er sannelig ikke noe som hører fremtiden til, dem gjennomliden vi her og nå. Det er klart at en ny verden er i ferd med å bli født. Mange av de begivenhetene som vi har inntrykk av blir fremstilt som høytidelige og avgjørende, kan i virkeligheten være hendelser som vi opplever hver dag.

«Verdens ende» har allerede funnet sted: Ved Jesu død bevet jorden, solen ble formørket, de døde oppstod, denne verdens fyrste ble kastet ut, og de som så det, ble grepet av frykt og ropte: «Sannelig, denne mann var Guds sønn». (Mt 27, 54). Men den er ikke blitt endelig fullbyrdet. For at enorme mengder av mennesker skal få del i den, er det skjedd en utsettelse. Den avgjørende eskatologiske begivenhet er Kristi død og oppstandelse. Moderne eksegeter betoner det faktum at den er i hovedsaken fullbyrdet: «Guds dom er blitt forkynt, seieren er vunnet, de siste krav er fremsatt, og de ord er talt som ikke vil forgå selv når himmel og jord gjør det». Men åpenbaringen av Kristi herlighet og fullbyrdelse av Riket gjenstår ennå, og dette er delvis vår oppgave. Det er ikke en innstilling som er i samsvar med Kristi forkynnelse av disse ting, at en bare venter og lengter etter hans komme; det er heller ikke riktig å foregripe dette komme; det vi skal, er å påskynde det (2 Pet 3, 12). Og det eneste middel vi har fått kjennskap til, er å forkynde evangeliet verden over — «og da vil enden komme» (Mt 24, 14). Kristi komme avhenger altså av oss.

Verdens ende er en kontinuerlig og derfor også samtidig begivenhet. For hver enkelt generasjon svinner en verden bort, og en ny verden fødes. Hver eneste generasjon har sin Antikrist, som samler omkring seg alle dem som er skuffet over Kristus, en Antikrist til å ta effektive forholdsregler, til å skape en organisasjon som ikke kjenner medlidenhet, og til å gi makt uten kjærlighet

til dem som er trette av å se kjærlighet uten makt. Død og oppstandelse begynner for hver enkelt av oss med dåpen. Dommen er permanent: Vi dømmes ved hvert eneste møte med vår neste. (Mt 25, 40). Den ytterste dom er ikke noe nytt, en ny dom, som føyes til summen av alle de enkelte dommene; den er heller ikke en seremoni, hvor dekorasjoner og glorier blir delt ut. Den er den fulle og endelige manifestasjon av den dommen som alltid er virkende og nærværende, og som var like meget i virksomhet på Jesu egen tid, ifølge hans ord: «Nå felles dommen over denne verden». (Jo 12,31).

Kristi komme vil legge åpent for oss hele Kristi verk. Så er da også dette verket stadig underveis, bare gradvis til det fullbyrdes og blir fullt synlig — ikke plutselig og endelig, slik som man tenker seg blant dem som mener det bare er å vente. Sikkert nok vil Kristus på ny gripe inn, men vi kommer ikke til å være i stand til å oppfatte på forhånd betydningen av dette inngrepet, fordi vi ikke vet hvor høyt vi, ved hans nåde, skal bli hevet opp. Den forvandlingen, som vil smelte vår egen gjerning sammen med Kristi verk og gi den evighetsverd, kan like godt skje så stillferdig som en blomst åpner seg, den kan godt være preget av den samme glede som en sommerfugls forløsning fra puppen.

Så ofte har Kristus bøyd seg over det ringe brødet som denne jord har frembragt, for å erklære at han gjør det til sitt legeme. Brødet er et symbol på og en frukt av

menneskenes arbeid. Og det samme vil skje ved tidenes ende: Også om den verden som er gjenfødt ved hans nåde, og gjennom vår innsats, vil han si: Dette er meg. Han vil si: «Kom, og bo her for bestandig. Dette er mitt rike, som nå endelig er fullkomment, det rike som jeg har gjort rede for dere siden verden ble skapt.»

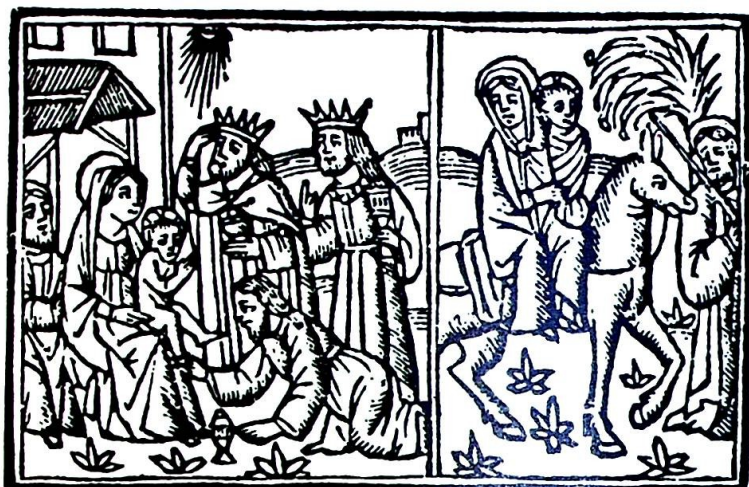
Frelsen er kollektiv. Frelsen er personlig, det sier seg selv. Ingen vil bli frelst uten han ønsker det, og det vil ikke gagne oss det minste å ha vunnet verden, dersom vi har mistet vår egen sjel. Men det er ikke på noen måte selvmotsigelse å erklære at frelsen også er kollektiv. Vi er ansvarlige for hverandre. Vi kommer ikke inn i himmelen alene. Alle som bare er opptatt med sin egen frelse, er fordømt. Fallet var kollektivt — noe som fremdeles forvirrer oss — og gjenløsningen er det også. Den er det i den grad at dåpen gir oss Guds nåde bare ved å innlemme oss i et frelsende kollektiv: Kirken. Kan noen være katolikk og ikke samtidig være brennende opptatt av å gjøre gjenløsningen universell? Trenger vi virkelig til at hele verden blir frelst — eller aksepterer vi fornøyd at det går en viss prosent til spille? Hva er tallet på de utvalgte? I dag er vi meget oppmerksomme på menneskehetens kollektive dimensjoner — og alle vil sikkert være enige om at det er et fremskritt. I dag har vi en så sterk solidaritetsfølelse at virkelig gode mennesker ikke kan akseptere at selv en eneste av deres brødre går tapt.

Péguy lengtet etter et rike som ikke stengte sine grenser for en eneste ulykkelig. Hans eneste feil var å tro at himmelen overhodet stenger sine grenser: Det er de fordømte som nekter å gå inn, og som ville bli ulykkelige dersom man tvang dem til det. Helvete er uunnværlig. Ellers ville himmelen være en konsentrasjonsleir: «Dersom vi er *nødt* til å gå inn der, gjør jeg det ikke». Dersom det skal være tale om frihet, må en også være fri til å gå annet steds hen. Himmelen er det sted hvor kjærligheten bor. Dit kan en bare begi seg frivillig. Helvetes eksistens uttrykker Guds respekt for vår frihet. Gud vil aldri tvinge noen til å elske seg, og helvete er tilfluktstedet for dem som nekter å elske ham. Men finnes det i virkeligheten noen i helvete? Det avhenger av oss. Også dette er et spørsmål om frihet, og siden vår frihet er en enhet, avhenger det av oss alle.

Vi vet ingenting om tallet på de fordømte — vi vet ikke en gang om der er noen. Kirken kårer sine helgener, og forsikrer oss om at bestemte personer er frelst. Men den fordømmer ikke noen til helvete; ingenting i vår tro tvinger oss til å mene at noen bestemt person er i helvete. Evangelietekstene er tvetydige når det gjelder de utvalgte antall. Gjenløsningen er ikke «ferdiglaget», men i ferd med å bli til. Dens dimensjoner, utstrekningen av den, fullbyrdelsen av den, er fremdeles i ferd med å ta form. Det avhenger alt sammen av oss. Når tekstene ikke uttrykker seg tydelig, er det en appell til vår frihet. Hvorvidt helvete skal være fullt eller tomt,

(Avsluttes på s. 279.)

I oktober måned: Rosenkransen

Oktober er fra gammelt av den måned da romersk-katolske kristne samler seg spesielt om rosenkransbønnen. — Den 7. oktober feires rosenkransfesten — opprinnelig til minne om de kristnes seier over tyrkerne i 1571. I dag betyr ikke dette minnet så mye, festen står for oss snarere som en hjelp. Den hjelper oss til å gi Jomfru Maria den plass i frelsesverket som tilkommer henne, men først og fremst hjelper den oss til på nytt å tenke over Jesu liv og gjerning og forene oss med ham i bønn. Rosenkransfesten er nok en Mariafest, men som alle Kirkens fester er den i virkeligheten konsentrert om Kristusmysteriet, slik som rosenkransbønnen også er det.

Vi bringer nedenfor et utdrag av den nye katolske bønneboken som nylig er utkommet på ST. OLAV forlag, og vi har valgt å gjengi det avsnitt som forklarer rosenkransbønnen.

Den kjensgjerning at mennesket fungerer som en kroppslig og psykisk helhet gir kan hende noe av forklaringen på hvorfor bruken av rosenkransen som forener handling, ord og tanke i en religiøs sammenheng, ikke begrenses bare til de kristnes rekker, og at selv de kristne ikke alltid ber den på samme måte. Her beskrives de latinske kristnes rosenkrans. Den får sin endelige utforming i løpet av det femtende århundre, selv om den har forløpere, særlig i cistercienserkretser, alt i det tolvte århundre. All form for ekte bønn baserer seg naturligvis på vår tro, men meningen med den type bønn som rosenkransen representerer, er å trekke oss dypere inn i hele frelsesmysteriet ved meditasjon over eller kontemplasjon av visse mysterier som enten er opphav til vår frelse eller fremstiller et bilde på den fullkomne tros oppfyllelse. Emnene er inndelt i tre grupper på fem hver. Tilsvarende er den

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER		Stille messe	Høy-messe
OSLO: St. Olavs kirke Akersveien 5 tlf. 20 72 26 - 20 72 44	lörd.:	19.00	—
	sønd.:	9.30	11.00
		19.00	—
St. Hallvard kirke, Fransiskanerne, Enerhauggt. 4, tlf. 67 23 83		8.35	11.00
St. Dominikus kirke, Dominikanerne, Neuberggaten 15, tlf. 55 07 71		9.00 18.30	11.00 —
Vår Frue Villas kapell, Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21		9.00	—
Grefsen kapell, Glads vei 23, tlf. 212355		11.00	9.30
Lunden kloster, Øvre Lunden, tlf. 212587			9.30
ARENDAL: St. Franciskus kirke, Tyholmen, tlf. 22 209		8.00	10.45
BERGEN: St. Paul kirke, Christiesgt. 16, tlf. 21 54 10		9.00	11.00 19.00
DRAMMEN: St. Laurentius kirke, Cappelsensgt. 1, tlf. 83 20 19		8.30	10.30
FREDRIKSTAD: St. Birgitta kirke, Kongensgt. 9, tlf. 11 438		9.00	11.00
HALDEN: St. Peters kirke, Kristian V's pl. 1, tlf. 81 168		8.00	10.45
HAMAR: St. Torfinns kirke, Torvgt. 113, tlf. 23 751		8.30	11.00
HAUGESUND: St. Josefs kirke, Haralds gt. 21, tlf. 23 195			
HØNEFOSS: St. Theresias kirke, Vesterngt. 5, tlf. 22 381		9.00	11.00
KRISTIANSAND S: St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3, tlf. 24 255			11.00
LILLEHAMMER, Mariakirken, lörd.: Weidemannsgate 3 A, tlf. 52 550 sønd.:		18.00	10.00
LILLESTRØM: St. Magnus kirke, Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85		9.00	11.15
MOSS: St. Mikals kapell, Ryggeveien 24, tlf. 41 038		—	—
PORSGRUNN: Vår Frue kirke, Sverresgt. 26, tlf. 50 793		8.30	11.00
STABEKK: Maria kirke, Nyveien 17, tlf. 53 77 35 Eikeli kirke		8.30 19.00	10.45 9.30
STAVANGER: St. Svithuns kirke, Dronningens gt. 8, tlf. 25 534		8.30 9.30	10.45
TØNSBERG: St. Olavs kirke, Sandefjordsgt. 1, tlf. 11 949		8.00	10.45
TRONDHEIM: St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2 Biskopen og prestegården, tlf. 21 214 St. Elisabeth hospital, Ila, tlf. 21 670		8.45 19.00	11.00 —
		6.15	—
KRISTIANSUND N: St. Eysteins kirke, Flintegt. 5, tlf. 72 779		8.00	11.00
LEVANGER: St. Torfinns kirke og St. Eysteins sykehjem, Jernbanegt. 29			11.00
MOLDE: St. Sunniva kirke, Parkveien 23, tlf. 51 467		8.30	11.00
ÅLESUND: Vår Frue kirke, Nørvesund, tlf. 37 558		8.30	11.00
TROMSØ: Vor Frue kirke, Storgt. 94 Biskopen og prestegården, tlf. 3604		19.30	11.00
	St. Elisabethsøstrene, Mellomvn. 47, tlf. 81 487	8.00	—
BODØ: St. Eysteins kirke, Hernesveien 22, tlf. 81 783		8.15	10.30
HAMMERFEST: St. Mikal kirke, Salsgt. 52, tlf. 11 447 (1. VII—31. VIII St. Elisabeth Institutt, tlf. 11 392)		19.00 8.00	11.00
HARSTAD: St. Sunniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 61 501		8.00	10.30
NARVIK: Den svenske sjømannskirke, Prestebolig: Einervegen 7. Tlf. 41 634			11.00
SELFORS: Vår Frelser kirke, Skipper Nilsensgt. 21, tlf. 52 072			11.00

kransen av perler som vanligvis brukes, forsynt med én perle for hvert av de fem emnene, deretter ti perler tett sammen og endelig et åpent stykke uten perle, før neste ledd begynner. Ved den første isolerte perle bes *Fader Vår*, på de ti følgende *Hill deg, Maria*, og ved det åpne mellomrom *Ære være Faderen*, mens man tenker over de følgende mysterier. Bønnene får kropp og sinn til å falle til ro; og selv vil de etterhvert komme mer og mer i bakgrunnen, mens oppmerksomheten samler seg helt om det levende mysteriet.

Rosenkransens mysterier

1. Gledens mysterier:

- a. Gabriels budskap til Maria
- b. Marias besøk hos Elisabeth

- c. Jesu Kristi fødsel
- d. Jesus frembæres i templet
- e. Jesus gjenfinnes i templet

2. Smertens mysterier

- a. Jesus i Getsemane
- b. Jesus blir hudstrøket
- c. Jesus blir tornekronet
- d. Jesus bærer sitt kors
- e. Jesus korsfestes og dør

3. Herlighetens mysterier:

- a. Jesu oppstandelse fra de døde
- b. Jesu himmelferd
- c. Den hellige ånds komme
- d. Marias opptagelse i himmelen
- e. Marias kroning og alle helgeners herlighet

VI HAR FÅTT INN NOEN KALENDERE FOR 1976:

Mon Agenda	kr. 18,25
Pauluskalender, buchform	kr. 17,90
Bordkalendere, Ikon og Middelalder	kr. 28,—

BØKER:

Theologians Today, 8 bd., — pr. bind:	kr. 9,—
Henri De Lubac, Hans Küng, Edward Schillebeeckx, Fr. Durwell, Karl Rahner, Yves Congar, ... Hans Urs Von Balthasar.	
John Henry Cardinal Newman: The Apologia pro Vita Sua	kr. 36,—
Erich Puzik: Kleine Schule der inneren Betens	kr. 31,10
Klemens Tilmann: Leben aus der Tiefe	kr. 17,60
Fra The Fellowship of St. Alban and St. Sergius:	
Constantine Cavarnos: The Holy Mountain	kr. 37,70
Byzantine Thought & Art	kr. 40,70
Modern Orthodox Saints	kr. 30,50
By a Monk of the Eastern Church: Orthodox Spirituality	kr. 16,30
Nicholas Arseniev: Russian Piety	kr. 35,60
A Dialogue between Bergson, Aristotle and Philologos	kr. 35,60

ST. OLAV BOKHANDEL A/S

Akersveien 5, Oslo 1 — Tlf. 20 72 48

9—16, lørdager 9—14

St. Hallvard

Kveldsmessen i Fransiskaner-kirken på Enerhaugen i Oslo bortfaller fra og med søndag den 5. oktober.

I stedet feires kveldsmessen i Elisabeth-søstrenes nye kapell på Nordstrand.

NESTE
NUMMER AV BLADET
KOMMER
18. OKTOBER

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Dominikus kirke	}	Oslo
Lunden kloster		
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem		
Sta. Katarinahjemmet		
St. Olavs kirke		
Bispegården	}	Arendal
St. Joseph's Institutt		
Vor Frue Hosp. Nerveavd.	}	Bergen
St. Franciskus Kirke		
St. Franciskus Hosp.		
St. Pauls Kirke		
Vår Frue Kirke		
Marias Minde	}	Hammerfest
St. Franciskusøstrenes Moderhus		
Øyenklinikken	}	Hønefoss
St. Josephs Hosp., Drammen		
St. Torfinns Klinik, Hamar	}	Lillestrøm
St. Elisabeth Inst.		
St. Mikals Kirke	}	Tromsø
St. Mikals prestegård		
St. Theresia Hosp.	}	Trondheim
St. Franciskus Hosp.		
St. Magnus Kirke	}	Tønsberg
St. Magnus presteg.		
St. Elisabeths Hosp.	}	
Vår Frue Kirke		
Bispegården	}	
St. Olavs Kirke,		
Bispegården	}	
St. Olavs Kirke		
St. Olavs Prestegård		
St. Olavs Klinik	}	

Ved bestilling av olje:
Oslo 68 34 60 - Service 68 34 66

Messebok for barn

«**M**in Messebok», en innføring i den hellige messe for barn, har nylig kommet ut på norsk. Dette er en liten, hendig bok med illustrasjoner, og er beregnet for de av oss voksne som ønsker «å svare på barnas spørsmål på en ansvarsbevisst, saklig og riktig måte», som det heter i etterordet.

Vi priser oss lykkelig over initiativet og gir oss til å bla i boken. Her møter vi to barn, Else og Arne, på

deres besøk i kirken, og messen opplevs gjennom barna.

Det er lagt stor vekt på å forklare Kirkens symbol- og tegnsprog, som vievannet, evighetslampen, brødet og vinen. Dette er i og for seg utmerket, greit og anskuelig fremstilt, vanskelighetene melder seg først når det fortelles at «med brød og vin bringer vi med oss det vi arbeider med». Her blir det for vanskelig for barna i førskole- og småskolealder. Et dunkelt avsnitt er likeledes forklaringen på prestens tomme hender — forholdet mellom Kirkens nød og nøden i verden er vanskelig å begripe.

I det hele tatt er hovedinnvendingen det misforhold det synes å være

mellom knapp «barnesprogstil» og krevende innhold. Tendensen til å overforenkle trossannhetene ligger på lur og skaper av og til større forvirring enn forståelse. Det er ikke sikkert at barn henrykkes over korte hovedsetninger i en besvergende tone som f. eks.: «De vil gjerne bli voksne. De vil gjerne være glade. De skal gjøre andre lykkelige». osv.

Men her er det vel foreldrenes smule pedagogiske dømmekraft bør settes inn. Teksten er såvidt kort at vi selv kan variere den etter humør og behov.

Det beste ved «Min Messebok» er imidlertid tegningene: Klare, lette å oppfatte, og gode i fargene. De burde

<p>PORSGRUNN</p>
<p>B. MOLAND KOLONIAL Storgt. 157 Tif. 51 520 — 51 521</p>
<p>KRISTIAN THOWSEN A/S Glassmesterforretning Speilfabrikk - Glassliperi Lager av alle sorter glass</p>
<p>Byggmester ANTON NIKOLAYSEN Bergsbygda - Tif. 10 795</p>

<p>FREDRIKSTAD</p>
<p>EDVARDESEN & NORHEIM A/S Autorisert installatør Radio og Elektrisk utstyr Tif. 11 220 - Fredrikstad</p>
<p>ØSTFOLDMEIERIET Avd. Fredrikstad</p>
<p>C. HANSSENS Trykkeri og Bokbinderi Tif. 13 056 FREDRIKSTAD</p>

<p>BERGEN</p>	
<p>1/8 Kr. Madsens Bok- og Papirhandel Bryggen 5 - Loppen - Telefon 11 482 BERGEN</p>	
<p>HOPSDAL & DAHL A/S Aut. Installatør, TV-, Radio- og Utstyrsforretning TORNØEGARDEN - BERGEN</p>	<p>K. & J. SOLHEIM Kjøtt - Pålegg - Delikatesser Egen Pøsefabrikk Tif. 99 016 Bergen Solheimgt. 25</p>
<p>ERLING KRAGE A/S PRYD- OG BRUKSKUNST Bergen Telefon central 14 110 Telegramadresse: «Kjell»</p>	
<p> Eches Takvarehandel NYGARDSGT. 19</p>	<p>FORSIKRINGSAKTIESELSKAPET LIVSFORSIKRINGSSELSKAPET VESTA HYGEA MED TANKE PÅ FREMTIDEN</p>

i hvert fall kunne holde interessen fangen en stund — kanskje så lenge som en hel preken!

LIV BLIKSRUD

«Min Messebok»

av Engelbert Gross - med bilder av Reinhard Hermann. Bearbejdet til norsk ved Det kateketiske senter, Bergen.

ST. OLAV

Redaktøren treffes hver dag enten på (02) 20 72 26 eller på (02) 28 95 18.

Postadressen er Akersvn. 5, Oslo 1.

OSLO

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsvn. 1 - Oslo

Privat 55 77 87 - 69 43 72

Tlf. 20 79 06 - 20 79 05

Byggevarer - Beslag - Ovner
Verktøy - Fliser - Linoleum
Tapeter - Farvehandelvarer
Kjøkkenutstyr

THIIS & CO. AS

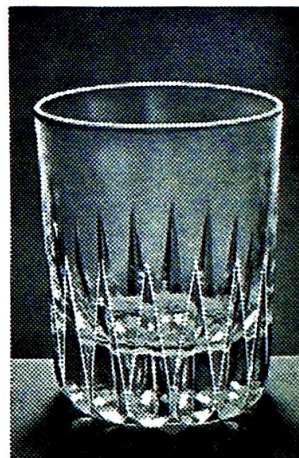
Haakon VII's gt. 1, Oslo
Sentralbord 41 77 30

THRONSEN & CO.

BOKTRYKKERI

Bernh. Getzgt. 3 b, Oslo
Telefon 20 40 02 - 20 70 02

Et godt tilbud!

«On The Rocks» glasset
„Portofino“

Laget av tindrende klart glass.
Lekker i utførelsen og stø i formen.

Et alle tiders all-round glass.
Pris pr. stk. kr. 3,50.

Vi sender over hele landet mot postoppkrav.

Walligani

Stortingsgt. - N. Slottsgt.
Vikaterrassene

Om palmer og evig liv

FORTS. FRA SIDE 275

gjenstår det fremdeles å avgjøre; og avgjørelsen ligger hos menneskeheten som helhet. Vi har ikke kunnskap om det, fordi det er vi som må bestemme. Vi må tro på fordømmelsens mulighet — og den er sannelig naiv, som ikke merker på seg selv at en slik avvisning, en slik fortvilelse, er en mulighet, ja, til og med kan virke forlokkende. Vantro, eller likegyldighet overfor helvete, skaper syndere, men tro på helvetes mulighet skaper gjenlødere. Kristus kjente helvete — ikke et teaterhelvete, eller mytologiens helvete, ikke Virgilius' og Dantes helvete, men det helvete som fortærer sjelene til så mange av oss: Den ufruktbarhet, den ondskap, den kjedsomhet som driver oss ut på jakt etter adspredelser, glemsel, og sogar døden. For å frelse oss fra dette helvetet var det Jesus ble menneske, forkynte og underviste, bad, led og døde. Vår tro på helvete vil gjøre oss også til frelsere.

Hver eneste dag ber kirken under messen «for hele verdens frelse». Det vi kan be for, kan vi også håpe på. Så lenge det finnes en eller to som fremdeles kan be, lide og elske, behøver vi ikke miste håpet om å kunne gi Gud tilbake hele denne verden som han har elsket så høyt.

KVALITET I
KJØTT, FLESK OG
PØLSEVARER

Jens J. Andersen

TOYENGT 2, Oslo

FILM

Romeo og Julie på motorsykkel

Dette er en typisk regissør- og fotograffilm, hvor skuespillernes anledning til å uttrykke seg er blitt sterkt beklippet. Og det er synd, for «Eddie og Suzanne» — skrevet og satt i scene av Arild Kristo — er en ny variant av et eldgammelt tema. Det er Romeo og Julie på nytt, denne gangen på motorsykkelflukt fra en svensk småby til klippene ved Rivieraen, og som hos Shakespeare er det hard foreldremakt og blodig vold som setter sluttstreken.

Et slikt opplegg må i farlig grad friste regissøren til å konsentrere seg om det stemningsskapende, det er effektsøkende, og i dette tilfelle har det skjedd på bekostning av skuespillerne. De er omtrent stumme. Det er bare i ansiktsuttrykkene vi aner at Eddie og Suzanne overhodet utvikler seg og vokser under denne korte kjærlighetsopplevelsen.

Eddie er nordmann, 24 år, foreldreløs, bilmekaniker av yrke, tidligere biltyv, overfallsmann og narkotikatrafikanter. Suzanne er 18 eller 19, datter av en svensk politimester som voldsomt setter seg i mot vennskapet mellom de unge. Hvorpå Eddie og Suzanne rømmer pr. motorsykkel til Rivieraen, hvor faren, det franske politi og skjebnen innhenter dem på en øde strand. Underveis har de fått tid til å foreta en slags vielse på seg selv: de kneler ved alterringen

i en kirke, setter på seg ringer og mener seg gift. Akkurat denne scenen virker utenpåklippet fordi den ikke er forberedt: de to unge er snaut nok presentert for oss, vi har ikke fått se dem utvikle seg fra hard og lukket ungdomsforbryter og naiv jentunge til hensynsfull elsker og hengiven kvinne.

Det er bare i noen få glimt vi aner deres talent— en har inntrykk av at hver gang de står på spranget til å spille, til å variere uttrykkene litt, til å utvikle seg som mennesker og uttrykke seg i mer enn noen få mumleord, så har regissør og fotograf beordret dem opp på motorsykkelen eller overende i sengen — og det skal være visst at her råkjøres det både på veiene og på leiene.

Allikevel interesserer filmen, kanskje mest på grunn av alle de latente mulighetene i den. Fotograferingen har noe poetisk og fantasifullt over seg, selv om det er en tendens til å dvele litt for lenge ved prospektortsmukke scener. De to i hovedrollene har noe uferdig over seg som gjør at man gjerne vil se dem i bedre roller. Lauritz Falk som politimesterfaren er jo rutinert, og det er ikke hans skyld at regissøren har overdrevet ham til den rene SS-sadist, med ridestøvler, pisk og sint bikkje. Andre innvendinger melder seg også — men «Eddie og Suzanne» er allikevel ingen likegyldig film, og Arild Kristo er et navn å legge merke til.

PER BANG

Oktober:

Den 4.

Frans
av Assisi

*

Den 7.

Rosenkrans-
festen

*

Den 15.

Teresa
av Avila

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Ansvarshavende redaktør: Åge Rønning.

Medredaktør: Karin Gullerud-Johansen O.P.

Redaksjonens adresse: Akersveien 5, Oslo 1, telefon 20 72 26.

Redaktøren privat 28 95 18.

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo 1.

Kontortid 9—16. Lørdag 9—14. Telefon 20 72 48.

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene). Kr. 50 pr. år. Kr. 25 pr. ½ år. Utlandet kr. 60.

Annonser: 10 dager før utg.dagen. 24 nr. årlig. - Postgiro 204 648.